

Sözleşmenin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası arasında imzalanan “Merkez Anlaşması” kapsamında damga vergisinden istisna olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-97895701-155[2023/185]-1093175
Tarih	14.08.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : E-97895701-155[2023/185]-1093175

14.08.2024

Konu : Sözleşmenin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası arasında imzalanan “Merkez Anlaşması” kapsamında damga vergisinden istisna olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve dilekçeleriniz ile eklerinin incelenmesinden, Bankanızla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında .../.../... tarihinde imzalanan Merkez Anlaşması gereği damga vergisinden muaf olduğunuz, bu nedenle bankanız ile ... Bağımsız Denetim ve ... Mali Müşavirlik A.Ş. arasında .../.../2023 tarihinde imzalanan "...Denetim Anlaşması"nın damga vergisinden istisna olup olmadığı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen

bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı verginin bulunacağı, kağıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda ise üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve manaya bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı; 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, birden fazla kişi tarafından imza edilen kağıtlara ait vergi ve cezanın tamamından imza edenlerin müteselsilen sorumlu olduğu, bunlar arasında vergiden müstesna olanların bulunmasının damga vergisinin noksan ödenmesini gerektirmeyeceği, damga vergisinden muaf kuruluşlarca kişilerin (1) sayılı tabloda yer alan işlemleriyle ilgili olarak düzenlenen ve sadece bu kurumların imzasını taşıyan kağıtlara ait verginin tamamının kişiler tarafından ödeneceği, ancak bu kağıtlara ait verginin hiç ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde vergi ve cezanın tamamından kişilerle birlikte kurumların müteselsilen sorumlu olacağı hükümleri yer almaktadır.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "*I.Akitlerle ilgili kağıtlar*" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin nispi damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 2/5/2007 tarihli ve 5638 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan "*Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Ticaret ve Kalkınma Bankası Arasında Merkez Anlaşması*"nın "*Tanımlar*" başlıklı 1 inci maddesinde;

"i) "*Bankanın Resmi Faaliyetleri*", Bankayı Kuran Anlaşma uyarınca yürütülen tüm faaliyetler, ve İdari faaliyetleri de dahil olmak üzere, anılan Anlaşmanın 1 inci, 2 nci ve 7 nci maddeleri kapsamında Bankanın amaç ve görevlerini ifa etmek için uygun olan her türlü faaliyeti içerir;

j) "*Bankaya Bağlı Kişiler*", Bankanın Governörleri, Geçici Governörleri, Yedek Governörleri, Geçici Yedek Governörleri, Heyet Üyeleri, Direktörleri, Geçici Direktörleri, Yedek Direktörleri, Geçici Yedek Direktörleri, Başkanı, Başkan Yardımcıları, Memurları ve Çalışanları, ve Banka adına görev yapan uzmanlar demektir;

"Gümrük ve Vergi Muafiyeti" başlıklı 12 nci maddesinde;

"1. Bankanın Resmi Faaliyetleri kapsamında, Bankanın taşınır ve taşınmaz mülkü, faiz, sermaye kazancı, döviz kazancı, karları gibi her türlü varlık gelirleri yanı sıra faaliyetleri ve işlemleri, mal ve hizmet alımları, ister yerel isterse merkezi olsun, Katma Değer Vergisi (KDV), gelir vergisi, stopaj, damga vergisi dahil fakat bunlarla sınırlanmaksızın şimdiki ve gelecekteki, doğrudan veya dolaylı her türlü vergi ve resimden muaf olacaktır. Önceki hükme atıfla, Banka aynı zamanda her türlü vergi tevkif veya tahsilat veya ödeme

yükümlülüğünden muaf olacaktır. Ancak Banka, aslında kamu hizmetleri kullanım ücretinden başka bir şey olmayan vergilerden muafiyet talep etmeyecektir."

hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, 7/7/1999 tarihli ve 4401 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 17/9/1999 tarihli ve 23819 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 99/13227 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren "Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması"nın "Amaçlar" başlıklı 1 inci maddesinde;

"Banka, bölge içi ticareti yaygınlaştıracak ve ECO üyesi ülkelerin ekonomik kalkınmalarını hızlandıracak mali kolaylıkların başlatılması, geliştirilmesi ve tedarik edilmesi amacıyla kaynakları harekete geçirecektir."

"İşlevler ve Yetkiler" başlıklı 2 nci maddesinde;

"Amacını yerine getirmek için Banka aşağıdaki işlevlere ve yetkilere sahip olacaktır:

(a) ECO ülkelerindeki kalkınma projelerini ve bölge içi ticareti finanse etmek;

(b) Ulusal ve uluslararası mali kuruluşlar ile işbirliği yapmak ve bu tür kuruluşları kendi faaliyetleri için mali kanallar olarak kullanmak;

(c) Guvernörler Kurulu tarafından onaylanan yönetmeliklere göre özel amaçlar için Özel Fonlar oluşturmak ve çalıştırmak;

(d) Kaynakları harekete geçirmek ve amaçlarını geliştirebilecek türde gerekli veya sonradan ortaya çıkabilecek bankacılık hizmetlerini sağlamak amacıyla hertürlü diğer bankacılık faaliyetlerini üstlenmek."

"Hisse Senedi Katılımı" başlıklı 7 nci maddesinde;

"Banka'nın yapmış olduğu toplam özsermaye yatırımlarının miktarı Bankanın ödenmiş sermayesinin % 25'ini geçemeyecektir."

"Denetçiler - Raporlar" başlıklı 26 ncı maddesinde;

"1. Direktörler Kurulu'nun tavsiyesi ve Guvernörler Kurulu'nun onayı ile uluslararası alanda kabul görmüş bir üye ülkeye kayıtlı nitelikli denetçiler Banka ile ilgili işlemleri denetlemek, Direktörler Kurulu'nda kararlaştırılmak üzere periyodik olarak Direktörler Kurulu'na rapor vermek için Direktörler Kurulu'nca onaylanan şart ve koşullarda yenilenebilir şekilde bir yıl süre için atanacaklardır.

2. Banka, Üyelerine ve ECO Sekreteryası'na denetlenmiş Banka hesaplarını içeren yıllık bir Rapor gönderecek ve bu raporları yayınlayacaktır. Banka ayrıca, üyelerine üç aylık bazda Banka faaliyetlerinin sonuçlarını gösteren özet bir rapor da gönderecektir.

3- Banka, ayrıca amaç ve işlevleri ile ilgili olarak arzu edildiğinde başka raporlar da yayınlatabilecektir. Bu raporlar üyelere, ve ECO Sekreteryası'na gönderilecektir." hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Kalkınma Bankası ile ... Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. arasında imzalanan "*Denetim Anlaşması*"nın, "*Merkez Anlaşma*" ve "*Kuruluş Anlaşması*" uyarınca Bankanın resmi faaliyetleri kapsamında damga vergisinden istisna tutulması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026